

RioTinto

Пројекат „Јадар“

Основне информације

Настављамо да градимо поузданост у одрживост нашег пројекта кроз међусобну сарадњу домаћих и међународних стручњака. Овај документ пружа најновије информације о пројекту и нашим активностима.

Пројекат „Јадар“ представља пројекат истраживања лежишта литијума и бора светске класе. Лежиште новог минерала *јадарита* су открили геолози компаније Рио Тинто 2004. године близу Лознице у западној Србији. Ово лежиште минерала литијумнатријум-боросиликата јединствено је у свету, јер је Србија и даље једино место где је јадарит пронађен. Занимљиво је и то да јадарит има хемијски састав сличан измишљеном минералу *кријстоницу*, познатом из приче о Супермену. Због високе концентрације литијума и бора по тони ископане руде Јадар је рангиран као једно од најзначајнијих лежишта литијума на свету. Уколико се овај пројекат развије процене су да ће имати потенцијал да задовољи значајан део светске тражње за литијумом и бором.

„Јадар“ је **greenfield** пројекат експлоатације и прераде минералних ресурса. Када пројекат буде развијен, „Јадар“ ће бити савремен подземни рудник са модерним постројењем за прераду руде и са решењем за одрживо управљање отпадом. Планирано је да се подземна експлоатација врши најсавременијим методама и најбољим расположивим техникама како бисмо осигурали безбедност и одрживост експлоатације и прераде.

Рио Тинто је развио нову, иновативну технологију за производњу литијум - карбоната и борне киселине. Међународни тим стручњака компаније Рио Тинто је развио пробно постројење у свом истраживачком центру у Бундори, у Аустралији, како би тестирао нову технологију. До сада је завршено 2.000 тестова како би се обезбедило оптимално решење за добијање крајњих индустријских производа, литијум-карбоната и борне киселине, из минерала јадарита.

Рио Тинто је до сада уложио и определио више од 450 милиона америчких долара у развој Пројекта „Јадар“. Улажемо значајан напор и инвестиције у спровођење техничких и економских анализа како бисмо развили и валидирани наше разумевање пројекта пре доношења коначне инвестиционе одлуке и преласка пројекта у фазу изградње.

Литијум и борати су неопходни за наш свакодневни живот и за будућност са ниском емисијом угљен-диоксида.

Литијум се користи у широкој лепези производа, од којих су најзначајнији акумулатори за хибридне и електричне аутомобиле.

Борати су саставни део производње стаклене вуне, стакла, керамике, ђубрива, детерџената, средстава за заштиту дрвета и великог броја других производа које свакодневно користимо.

Техничке информације

Декларисани минерални ресурси лежишта „Јадар“ износе 136 милиона тона. Детаљним студијама и анализама рудног тела спроведеним током година дошло се до резултата који дају јаснију слику о просторном положају, залегању и минералном саставу рудних тела у лежишту „Јадар“. У марту 2017. године Рио Тинто је објавио минералне ресурсе лежишта „Јадар“, у складу са међународним стандардима *JORC*, који износе 136 милиона тона. По извршеној категоризацији минералних ресурса део је преведен у *поштенцијалне* ресурсе, док су остатак *прећисловљени* ресурси. Еквивалентни ресурси борних производа износе 21 милион тона V_2O_5 а, еквивалентни ресурси литијума износе 2,5 милиона тона Li_2O , што чини лежиште Јадарита значајним светским извором бората и литијума.

Током фазе израде Студије оправданости пројекта, међународни тим стручњака из различитих области (од рударства до сарадње са локалном заједницом), наставља са разрадом детаљних инжењерских решења за подземни рудник, фабрику за прераду минерала и пратећу инфраструктуру, као и рад на процесу исходовања дозвола. Процена одрживости пројекта захтева и завршетак техничких анализа, студија заштите животне средине и социо-економских студија. Детаљни дизајн будућег комплекса развија се паралелно узимајући у обзир канале набавке, ангажовање са добављачима и системе управљања.

Међународна сарадња представља кључ успеха Пројекта „Јадар“. Мултидисциплинарни тимски рад од суштинске је важности за пројекат ове величине. Тим стручњака из целог света из области геологије, рударства, производних технологија, маркетинга, друштвених и социоекономских наука ради на томе да овај пројекат заживи. Њихова сарадња представља још један доказ о квалитету знања и искустава који постоје у компанији Рио Тинто и који чине базу за реализацију великих рударско-металуршких *greenfield* пројеката, какав је и Пројекат „Јадар“.

Фош: Полигон Јадар пројекта (само за пошребне илустрације)

Одрживи развој

Рио Тинтов приступ подразумева одрживи развој и стварање вредности за све. Инвестициона стратегија Рио Тинта јесте улагање у дугорочне пројекте, који по својој структури у дужем временском периоду изискују мања улагања и имају капацитет повећања обима производње у односу на почетну позицију. Наша стратегија подразумева и дугорочан допринос развоју локалне заједнице, одговоран однос према животnoj средини и општем економском просперитету где год да послујемо.

Посвећени смо изградњи дугорочних партнерстава. Пројекат „Јадар“ посвећен је формирању трајних и искрених односа са свим заинтересованим странама. Као компанија тежимо успостављању односа узајамног поштовања са власницима земљишта, локалном заједницом и Владом Републике Србије, али и са свим другим партнерима током читавог периода нашег пословања.

Фош: Посетиоци у Рио Тинто Информационом центру у Лозници